

พัฒนาการของเด็กวัย 3-4ปี

- พัฒนาการด้านร่างกาย รวมทั้งทางประสาทและกล้ามเนื้อ ความสามารถในการตั้งศีรษะตรง การนั่งการยืน การคลาน
- พัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นความสามารถทางประสาทและกล้ามเนื้อ และการสนองตอบทางสังคม สติปัญญาจะเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม

พัฒนาด้านบุคลิกภาพ หมายถึง คุณลักษณะส่วนตัว แนวความคิด ทักษะคิด ความสามารถในการปรับตัวต่อสภาวะแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง

- พัฒนาด้านสังคมและอารมณ์ เป็นความสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่น การแบ่งปัน การมีสมาธิ การอยู่ร่วมกับผู้อื่น ความรู้สึกดีใจ เสียใจ ความกลัว ความวิตกกังวล
- เด็กวัยนี้มีความเป็นตัวของตัวเองสูง เอาแต่ใจตัวเอง การฝึกเด็กให้พ้นสภาพนี้ จะเป็นก้าวแรกของการบ่มนิสัยและสร้างความสมดุลระหว่างความเป็นอิสระและการรู้จักความร่วมมือของเด็ก
- การที่เด็กจะยอมรับกฎเกณฑ์ได้จะต้องพอใจและมีความสุขกับการอยู่ร่วมกับผู้อื่นเสียก่อน

- เป็นวัยที่จินตนาการสร้างสรรค์พัฒนาก้าวหน้ารวดเร็วมาก
- เด็กสามขวบหัดแต่งตัวได้แล้วแต่ติดกระดุมเม็ดบนไม่ได้ ผูกเชือกกรองเท้ายังยากอยู่
- ฝึกการทำความสะอาดร่างกายได้
- การเล่นช่วงนี้เช่น ชิงช้า โครกเหล็กสำหรับปีนป่าย บาร์โหนไม้ ลื่น
- ช่วง3-4ขวบน้ำหนักตัวเพิ่มประมาณหนึ่งกิโลกรัมถึงสองกิโลกรัมในช่วง 1 ปีส่วนสูงเพิ่ม6ซ.ม.

การลงโทษ

- เป็นการให้ผู้ที่ทำความคิดรับผิดชอบการกระทำของตนเอง
- การลงโทษเด็กด้วยการตีที่เด็กทำผิดเป็นการเตือนที่ได้ผลสำหรับเด็กเล็กที่เข้าใจว่าทำอย่างนั้นผิด แต่ถ้าใครครวญให้คิดนั้นเกิดจากความที่พ่อแม่ป้องกันไม่ดีพอ แล้วยังตีเด็กอย่างจริงจังอีก
- หากเด็กทำผิดด้วยความพลั้งเผลอหรือเหตุผลทางธรรมชาติเช่น ฉีดรดที่นอน ฉีรดกางเกง ทำข้าวหก ห้ามลงโทษอย่างเด็ดขาด

ให้เด็กช่วยงาน

- การให้ลูกช่วยงาน รู้จักใช้แรงงานจะช่วยให้เกิดความมั่นใจในตัวเองและรู้สึกเป็นสมาชิกคนหนึ่งของคนรอบครัว
- อย่าใช้แรงงานเป็นการลงโทษ การใช้แรงงานควรเป็นเรื่องสนุกและประทับใจ และพ่อแม่ควรร่วมใช้แรงงานนั้นด้วย
- ไม่ควรให้ค่าจ้างตอบแทนเป็นเงินเมื่อใช้ลูกทำงานเพราะถ้าทำแล้วไม่ได้เงินเด็กจะเมิน

การเล่นกับเพื่อน

- ควรเปิดโอกาสให้ลูกเล่นกับคนอื่นมีขณะนั้นเด็กจะเล่นกับเพื่อนไม่ได้เมื่อโตขึ้นหรือไปโรงเรียน
- ถ้าเด็กเล่นแล้วทะเลาะกัน แล้วแม่แต่ละคนห้ามไม่ให้เล่นกันอีก เด็กจะไม่รู้จักเล่นกับเพื่อน เมื่อโตคนเดียวหงา พลังที่เหลือจะพุ่งมาที่แม่
- หากเด็กทะเลาะกัน พ่อแม่เด็กพาล โกรธกันแสดงว่าพ่อแม่ขาดคุณสมบัติของสมาชิกสังคม
- การให้เด็ก3ขวบเล่นกับเด็กประถม ก็จะเล่นเหมือนเป็นตุ๊กตา ฐานะไม่เท่าเทียมกัน เด็กจะขาดความเป็นตัวเอง

หนังสือภาพแบบไหนดี

- หนังสือภาพที่ไม่ข้อความ ถ้ามีผู้ใหญ่เล่าเรื่องให้ฟัง รูปภาพไปพลางจะช่วยให้เด็กเกิดจินตนาการได้อย่างดี
- หนังสือควรสะอาด มีภาพที่สวยงาม บริสุทธิ์ ข้อความถูกต้อง สละสลวย
- ไม่ควรบังคับให้เด็กจำตัวอักษรเพื่อจะได้อ่านออก การอ่านออกและความชอบเป็นคนละเรื่อง
- หนังสือสำหรับเด็กควรเป็นของสนุกสำหรับเด็กด้วย

ของเล่น

- เด็กวัยนี้เบื่อของเล่นเร็วและชอบทำพัง
- การทำพังไม่ใช่ข้อบกพร่องเห็นเสมอไป ของเล่นคือเครื่องมือสำหรับเล่นกับเพื่อน ถ้าไม่มีเพื่อนเล่นด้วยก็ไม่มีประโยชน์
- ถ้าไม่มีของเล่นและเพื่อน ถึงเล่นคนเดียวก็ไม่ได้นาน จินตนาการสร้างสรรค์หากไม่มีเพื่อนช่วยกระตุ้นก็ไม่พัฒนา
- ชื่อของเล่นราคาแพง กลับทำให้เด็กหวงของ เวลาเพื่อนขยี้เล่นกลัวพังไม่ให้เล่นเพื่อนก็กลับบ้าน กลายเป็นของไร้เพื่อน
- ของเล่นควรเป็นแบบธรรมดา ง่าย ๆ ใช้ทาน เล่นสนุกและเล่นกับเพื่อน

เด็กสี่ขวบถึงห้าขวบ

- เป็นวัยนักสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ
- สามารถจดจำเครื่องหมายและสัญลักษณ์ต่างๆ ได้ เมื่อวาน วันนี้ พรุ่งนี้ รู้จักสีแดง ขาว เขียว เหลือง
- ถ้าไม่เข้มนวดจะคิดโทรทัศน์ซึ่งจะเป็นการครอบงำความคิดพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กด้วยโลกจำลอง
- ควรจัดสภาพแวดล้อมทั้งที่โรงเรียน และที่บ้านให้เหมาะสมกับความเป็นอิสระในการพัฒนาด้านพลังความคิดสร้างสรรค์

- เด็กมักไม่ชอบกินผัก ไม่ควรตามใจให้กินขนมควรให้ได้วันละไม่เกิน 2 ครั้ง
- การขับถ่ายและการทำความสะอาดทำได้เองเป็นแต่ต้องตรวจดูตามหลัง
- วัยนี้ถอดและสวมเสื้อผ้าเองได้แล้วอยู่ที่การฝึก หัดให้เด็กอาบน้ำเอง
- ยังตัดเล็บเองไม่เป็น
- การเล่นควรปล่อยให้อิสระมีเวลาเป็นของตนเอง
- ควรได้รับการฉีควัคซีนคอตีบ ไอกรน บาดทะยักครั้งที่สอง

- วัยนี้น้ำหนักขึ้นเพียงเดือนละหนึ่งกิโลกรัม
- ไม่ควรปล่อยให้กินอาหารพร้อมกับดูโทรทัศน์
- เวลากินอาหารควรให้เด็กมีความสุข ไม่ควรบ่นจู้จี้
- การขับถ่ายเลอะเทอะ โดยไม่รู้ตัวอาจเป็นเพราะเคยถูกตีเลขไม่กล้าอุจจาระ อันไว้และออกมาไม่รู้ตัว
- เลือกกินของที่ตนเองชอบ
- เรื่องของตนเองต้องทำเอง
- อาการผิดปกติที่พบบ่อยกับวัยนี้คือ อาการปวดท้องตอนเช้า

- เด็กพูดโกหกอย่างเพิ่งด่วนตัดสินว่าผิดศีลธรรมและลงโทษเพราะจะพูดทั้งสิ่งที่ตนเองเห็นปะปนกับจินตนาการ หากเด็กโกหกเพื่อหนีความผิดแม่ต้องทำให้ลูกรู้ว่าโกหกไม่สำเร็จ มิฉะนั้นจะทำซ้ำ
- แต่เด็กที่หมกตัวอยู่กับหนังสือควรรหาโอกาสให้เล่นกับเพื่อนด้วย
- เด็กส่วนใหญ่เล่นกันมักทะเลาะกันเป็นปกติ เด็กจะเรียนรู้กันเองว่าการเล่นที่สนุกต้องมีเพื่อนเล่นดังนั้นเค้าจะรวมขอมกันเอง
- อุบัติเหตุที่พบบ่อยคือรถชนและตกน้ำ ที่พบในบ้านได้แก่ ไฟไหม้ น้ำร้อนลวก เตาไฟ

เด็กอายุห้าถึงหกขวบ

- การเตรียมความพร้อมของวัยนี้คือ
- 1. ด้านร่างกายเพื่อเตรียมเข้าสู่สังคม เด็กวัยนี้สามารถวิ่งระยะ25เมตรภายในเวลา6-7วินาทีได้
- 2. ด้านการมีสมาธิในการทำงาน
- 3. การรู้จักร่วมมือทำงานกับเพื่อน ฝึกให้มีความรับผิดชอบเมื่อทำกิจกรรมรวมหมู่
- การเล่นประเภทฟุตบอล วิ่งเปรี๊ยว วิ่งผลัด มอญซ่อนผ้า จะช่วยได้และควรฝึกให้รับผิดชอบหน้าที่ด้วย

- โรงเรียนอนุบาลไม่ควรเน้นเรื่องการเรียนอย่างเดียวควรให้เด็กได้ฝึกกิจกรรมสร้างสรรค์ การอยู่ในสังคม มิฉะนั้นเด็กจะไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ไม่รู้จักรับผิดชอบหน้าที่และงานส่วนรวม
- เด็กแยกตัวออกจากสังคมประการหนึ่งมาจาก การที่เป็นอิสระจากแม่เมื่ออยู่บ้าน ไม่เป็นตัวของตัวเอง ไม่มีวิธีการแก้ปัญหา ไม่กล้าแสดงออก
- เด็กบางคนชอบจำตัวเลข ชอบเล่นดนตรี

- เด็กวัยอยู่ไม่สุข เมื่อถูกบังคับให้อยู่ในระเบียบ พลังงานที่เหลือจะแปรรูปเป็นการแกล้งทำ แกล้งแขน ชุกยิก
- สมหญิง สมชาย
- ลูกขึ้นมาเดินกลางดึก ในที่สุดจะหายไปเอง พ่อแม่อย่าเอะอะไววายายเป็นเรื่องใหญ่และย้ำเตือนความจำ

เด็กวัยประถม

- สูงเฉลี่ยปีละประมาณ5-6ซม. น.น.เพิ่มขึ้นปีละ2-3ก.ก.ในช่วงระยะประถมต้น
- เด็กหญิงจะก้าวสู่วัยผู้ใหญ่เร็วกว่าเด็กชาย
- เด็กผู้ชายบางคนยังปีสสาวะรดที่นอน ประมาณป.4จะค่อยๆหาย
- ไม่ควรหักหาญอารมณ์ของเด็กมากนัก จะทำให้ครอบครัวไม่เป็นสุขควรใช้ความรักในการแก้ปัญหา รอจนลูกโตและมีเหตุผล
- ความสุขของครอบครัวอยู่ที่ความผูกพัน ความเข้าใจกันระหว่างพ่อแม่ลูก แม้เศรษฐกิจไม่ดีก็สามารถผ่านพ้นวิกฤติได้

ปัญหาความขัดแย้ง

- เกิดจากอารมณ์ของลูก
- ควรส่งเสริมจุดดีของลูก ไม่ควรจับผิดพร่องของลูก
- พ่อแม่ที่ฝืนอารมณ์ลูกทำให้ทะเลาะกันเสมอแสดงว่าพ่อแม่ยังขาดความสามารถในการเลี้ยงดูลูก
- ความสามารถทางวิชาการไม่ใช่เป็นการวัดความสามารถทั้งหมด
- การแข่งขันความสามารถด้านความรู้ทางวิชาการทำให้เด็กขาดความผูกพันกับครอบครัว ขาดการสร้างความร่วมมือ ขาดพื้นฐานสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์

ความอบอุ่นในครอบครัวและชีวิตรวมหมู่ที่มีความสุขที่โรงเรียน จะช่วยให้เติบโตแบบสมดุล และสร้างประโยชน์แก่สังคมในอนาคต